

Väike-Maarja Vallavalitsus

Teie: 03.06.2025

Meie: 02.07.2025 nr 13-3/25-1068

Arvamuse andmine Avispea tuuleala detailplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmile

Edastasite 03.06.2025 e-kirjaga Eesti Geoloogiateenistusele ettepanekute esitamiseks Avispea tuuleala detailplaneeringu koostamise lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi. Detailplaneering on algatatud Väike-Maarja Vallavolikogu 17. oktoober 2024 otsusega nr 90. Planeeringu eesmärgiks on Väike-Maarja valla üldplaneeringuga määratud tuuleenergia tootmiseks põhimõtteliselt sobivatel aladel nr 1, 9 ja 14 asuvate katastriüksuste, ligikaudu 842 ha suurusel, maa-alal taastuvenergiapargi rajamine (tuuleenergia, päikesepark ja elektrienergiasalvesti). Palusite ettepanekud esitada hiljemalt ühe kuu jooksul. Eesti Geoloogiateenistus, tutvunud edastatud materjalidega, märgib järgmist.

Planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 127 lõike 1 kohaselt koostatakse detailplaneering koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi detailplaneering käsitleb. PlanS § 133 lõike 1 kohaselt esitatakse detailplaneering kooskõlastamiseks kõnealuse seaduse § 127 lõikes 1 nimetatud asutustele. Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lõike 7 kohaselt, kui planeeritaval maa-alal asub maardla või selle osa, kooskõlastatakse maakonnaplaneering, üldplaneering, detailplaneering ja riigi või kohaliku omavalitsuse eriplaneering planeerimisseaduses sätestatud korras Kliimaministeeriumi või kliimaministri volitusel riigiasutusega, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus. MaaPS § 15 lõike 7¹ kohaselt tuleb planeeringute koostamisel maardlate andmetena kasutada ainult maavarade registrisse kantud andmeid.

Kliimaministri 14.12.2024 käskkirjaga nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ on Eesti Geoloogiateenistusele antud volitus kooskõlastada planeeringuid, kui planeeritav maa-ala asub maavarade registris oleval maardlal või selle osal.

MaaPS § 14 lõike 2 alusel Kliimaministeerium või kliimaministri volitusel Kliimaministeeriumi valitsemisala riigiasutus, kelle ülesanne on geoloogiline kaardistamine ning geoloogilise teabe säilitamine ja kättesaadavuse tagamine, võib lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus:

- 1) ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda;
- 2) halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või

- 3) halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitisega, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitselise ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta, või tegemist on elektrituruseaduse tähenduses taastuvat energiaallikat kasutava elektrienergia tootmiseseadme ja seonduva taristu ehitamisega.

Planeeringuala skeemi järgi kattub detailplaneeringu ala Tapa põlevkivi perspektiivalaga ning Rakvere fosforiidimaardlaga (registrikaart nr 192) piirneva fosforiidi prognoosvaru plokiga 25. Perspektiivala on prognoosvaruga maavaralasund, mis pole kantud maavarade registrisse. Keskkonnaametis menetluses olevaid kaevandamisloa taotlusi planeeringualal hetkel ei ole.

1. Lähteseisukohtade ja KSH programmi peatükis 2.4.2. „Maastik, mullastik, geoloogia (sh maardlad) ja hüdrogeoloogia“ on selgitatud (tsitaat) „Ala kattub Rakvere fosforiidimaardla prognoosvaru plokk nr 25-ga“

Korrektne oleks järgmine: Ala kattub Rakvere fosforiidimaardlaga piirneval alal kirjeldatud fosforiidi prognoosvaru 25. plokiga.

2. Lähteseisukohtade ja KSH programmi Tabelis 1. „Tingimused detailplaneeringu läbiviimiseks tuuleenergia tootmise aladel“ (tabel 1) on viidatud, et alal on fosforiidi varu.

Selgitame, et prognoosvaru eristatakse maardlaga piirneval alal väljaspool tarbe- ja reservvaru kontuuri või piirkonnas, kus maavarailmingute esinemise põhjal võib eeldada uue maardla olemasolu ning prognoosvaru ei võeta arvele (MaaPS § 23 lg 4).

3. Palume üle kontrollida lähteseisukohtade ja KSH programmi tabelis 1. veerus „Nõuetega arvestamine“ viidatud ptk-d. Nt esitatud programmis puudub viidatud ptk 4.3.7.

Palume planeeringu jooniste koostamisel kasutada maavarade registris arvel olevate maardlate ja mäeeraldiste teenindusmaade piire. Ajakohaste andmete saamiseks on võimalus 2025. a <https://maps.egt.ee/geoserver/maavarad/ows?service=WFS&version=2.0.0&request=GetCapabilities> või laadida andmed alla aadressilt Maavarade registri andmete allalaadimine | Geoportaal | Maa- ja Ruumiamet (maaruum.ee). Joonistele palume lisada info, mis kuupäeva seisuga maardlate ja mäeeraldiste andmeid on kasutatud.

Palume eriplaneeringu koostamise käigus arvestada MaaPS-is sätestatud nõuetega. Palume hoida Eesti Geoloogiateenistust kursis planeeringu edasise menetlemisega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Annika Vohta

Maavarade registri spetsialist osakonna juhataja ülesannetes

Janno Kuusik

Maavarade registri osakonna spetsialist

5866 8676 Janno.Kuusik@egt.ee